

daarop is zowel door de eerste minister als door mijzelf al in de plenaire vergadering geantwoord. Wij moeten immers altijd opletten. Samusocial is tot op heden een private organisatie. Ik vind sowieso dat een organisatie die met zoveel subsidies werkt, beter onder een overheid valt. Dan is er ook wat controle. In de raad van bestuur zaten ook alleen maar bestuurders van PS-signatuur. In ieder geval, wie in die mate zitpenningen aan zichzelf toekent, wetende dat dit geld eigenlijk dient voor mensen die zelfs geen dak boven hun hoofd hebben, moet als persoon, niet enkel als politicus, eens nadenken en 's avonds eens in de spiegel kijken om te zien of hij zich nog goed voelt.

Wat heb ik gedaan? Op 7 juni heb ik aan de Inspectie van Financiën een grondige doorlichting gevraagd, die betrekking heeft op de federale subsidies die wij geven aan de vzw Samusocial. Later in die week werd door de Ministerraad een mandaat gegeven aan minister Wilmès om dat onderzoek uit te breiden naar andere federale subsidies aan de vzw Samusocial, want niet alleen ik maar ook andere collega's, zoals Theo Francken en Maggie De Block vanuit hun bevoegdheden, geven subsidies aan Samusocial.

Ik kan u verder nog meegeven dat binnen het Brussels Parlement een parlementaire onderzoekscommissie werd opgericht. U begrijpt dat ik de uitkomst van dit alles wens af te wachten vooraleer ik verder een standpunt zal innemen.

Ik wil het eindverslag van Samusocial nog ontvangen voor de daklozenopvang van dit jaar. Collega Wilmès is eveneens met een uitgebreid onderzoek bezig. Er werd een opdracht gegeven aan de Inspectie van Financiën. Laten we dit onderzoek afwachten vooraleer verdere stappen te zetten.

Wat de daklozenopvang in Brussel betreft, zal ik het budget niet schrappen. Wij zullen die daklozenopvang ook blijven organiseren, want de daklozen mogen niet het slachtoffer worden van heel het steekspel dat op Brussels niveau aan de gang is.

02.03 Wim Van der Donckt (N-VA): Mevrouw de staatssecretaris, uw antwoord stelt mij gerust en ik zal hierop dan ook niet verder ingaan.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Aangezien wij nog in blijde verwachting zijn van de heren Gilles Vanden Burre en Gautier Calomne, stel ik voor over te gaan tot de volgende vragen.

Vraag nr. 19300 van mevrouw Nahima Lanjri wordt omgezet in een schriftelijke vraag. Vraag nr. 19305 van de heer Wim Van der Donckt wordt ingetrokken. Vraag nr. 19464 van de heer Jean-Jacques Flahaux wordt omgezet in een schriftelijke vraag.

l'ASBL en question, c'est-à-dire aussi les subsides provenant du secrétaire d'État Francken et de la ministre De Block.

Une commission d'enquête parlementaire a déjà été instituée au sein du Parlement bruxellois. J'attends que ces enquêtes se terminent avant d'entamer d'autres démarches. Il est évident que nous continuerons d'organiser l'accueil des sans-abri, qui ne peuvent pas devenir les victimes des événements.

La **présidente**: Vragen nrs. 19300 van mevrouw Lanjri en 19464 van de heer Flahaux worden omgezet in schriftelijke vragen. Vraag nr. 19305 van de heer Van der Donckt wordt ingetrokken.

03 Vraag van mevrouw Els Van Hoof aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "de genitale verminking" (nr. 19704)

03 Question de Mme Els Van Hoof à la secrétaire d'État à la Lutte contre la pauvreté, à l'Égalité des chances, aux Personnes handicapées, et à la Politique scientifique, chargée des Grandes Villes,

adjointe au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "les mutilations génitales" (n° 19704)

03.01 Els Van Hoof (CD&V): Mevrouw de staatssecretaris, vorige week en ook gisteren nog konden wij in de media vernemen dat u naar aanleiding van de zomervakantie twee initiatieven neemt om de strijd tegen vrouwelijke genitale verminking op te voeren.

U werkt aan een meldcode die ervoor moet zorgen dat bij genitale verminking meer professionals van hun spreekrecht gebruikmaken en dat zij niet zwijgen uit voorzorg.

Samen met de minister van Buitenlandse Zaken, Didier Reynders, werd het reisadvies voor vierentwintig risicolanden aangepast. Reizigers wordt duidelijk gemaakt dat wie genitale verminking op een minderjarige uitvoert, vergemakkelijkt of bevordert, in ons land vervolging riskeert, ook wanneer de verminking in het buitenland heeft plaatsgevonden. Het gaat dus om een waarschuwing. Om ze echter hard te kunnen maken, kijkt u in de richting van de medische wereld. Het aantal meldingen door artsen van genitale verminking is tot op de dag van vandaag immers onaanvaardbaar verwaarloosbaar. In tegenstelling tot wat vele artsen geloven, is het melden van gevallen van genitale verminking geen schending van het beroepsgeheim.

Daarom heb ik de hiernavolgende vragen.

Naar aanleiding van uw beleidsnota gaf u al mee dat u achter mijn wetsvoorstel rond de uitbreiding van het beroepsgeheim staat, ook wanneer het om volwassen vrouwen gaat en inzake de registratie van het aantal gevallen.

Ten eerste, kan u verduidelijken waaruit de meldcode bestaat? Hoe spoort ze met een casusoverleg dat door minister Geens is ingevoerd?

Ten tweede, hoe garandeert u dat de betrokkenen het reisadvies consulteren?

Ten derde, ik heb nog een aanbeveling. Zou het niet beter zijn te handelen zoals in Nederland – ik moet positief naar Nederland verwijzen –, waar asielzoekers uit risicolanden meteen worden geïnformeerd over het vervolgingsbeleid ter zake?

Er is een interessant project uitgevoerd, dat door de Europese Unie is ondersteund. Het heet "Men Speak Out". Wij moeten mannen immers bij het geheel betrekken. Het project boekt in Nederland veel betere resultaten dan in België op het vlak van de prevalentie van vrouwelijke genitale verminking. Zij worden er immers beter geïnformeerd. Op het moment dat zij Nederland binnenkomen, wordt bij de asielprocedure aangegeven dat zo'n verminking in Nederland strafbaar is.

Er wordt geprobeerd de mannen actief bij workshops te betrekken om hen duidelijk te maken dat wat er gaande is, niet kan. Meestal zijn zij ook niet op de hoogte van het feit dat genitale verminking zulke gezondheidsrisico's met zich brengt. Er wordt in een gezin gewoon niet over gesproken. Dat is uit die studie gebleken en dat is heel interessant.

Wij zijn ter zake ook bezig met een project in samenwerking met

03.01 Els Van Hoof (CD&V): La secrétaire d'État voudrait lutter contre la pratique des mutilations génitales féminines en s'armant d'un code de signalement. Par ailleurs, les conseils aux voyageurs ont été adaptés pour vingt-quatre pays à risque. Quiconque exécute, facilite ou encourage une mutilation génitale sur une mineure d'âge s'expose à des poursuites dans notre pays, y compris lorsque la mutilation a été exécutée à l'étranger.

Il est inadmissible que le nombre de signalements de mutilation génitale par des médecins soit à ce point insignifiant, alors que ces signalements ne constituent pas une violation du secret professionnel. La secrétaire d'État soutient ma proposition de loi en matière d'extension du secret professionnel, y compris aux femmes adultes, ainsi qu'en matière d'enregistrement du nombre de cas.

En quoi consistera le code de signalement? Comment celui-ci s'accordera-t-il avec la concertation de cas introduite par le ministre Geens? Comment la secrétaire d'État garantira-t-elle que les intéressés consulteront également les conseils aux voyageurs? Aux Pays-Bas, les demandeurs d'asile provenant de pays à risque sont immédiatement informés de la politique en matière de poursuites. Le projet *Men Speak Out* est intéressant également. Une concertation est-elle prévue avec le secrétaire d'État Francken?

GAMS. Dat verdient meer aandacht. Immers, zonder de mannen erbij te betrekken, zullen wij er niet geraken.

Overweegt u ter zake overleg met uw collega Francken?

Het zou heel interessant zijn om op die manier te werk te gaan en dus van bij de aanvang een informatiebeleid te voeren en dus aan inwoners van landen waar de prevalentie het hoogst is, duidelijk te stellen dat het om een onaanvaardbare praktijk gaat, dat zij binnen hun gezin erover moeten spreken en ervoor moeten zorgen dat het niet met hun kinderen gebeurt.

03.02 Staatssecretaris **Zuhail Demir**: Mevrouw Van Hoof, ik had tijdens mijn beleidsverklaring inderdaad al verwezen naar uw wetsvoorstel, maar ik denk dat ook andere Parlementsleden andere wetsvoorstellen hebben ingediend met betrekking tot vrouwelijke genitale verminking. Ik krijg nu plots ook heel wat vragen over de mannelijke besnijdenis. Wij moeten echter prioriteiten stellen en de eerste is het bestrijden van vrouwelijke genitale verminking.

Ik heb inderdaad een oproep aan de artsen gelanceerd om gevallen van vrouwelijke genitale verminking te melden. Dit valt nu reeds onder hun spreekrecht, gelet op artikel 458bis van het Strafwetboek. Ook artikel 422bis met betrekking tot schuldig verzuim kan van toepassing zijn.

Uw wetsvoorstel verruimt het spreekrecht en dat kan ik alleen maar aanmoedigen. Ik hoop dan ook dat de amendementen waarover de Raad van State opmerkingen had snel kunnen worden aangepast, zodat dit voorstel wet kan worden.

Ook in dezen doe ik inspiratie op in Nederland. In het kader van partnergeweld wordt gedacht aan het volgende systeem. Concreet wordt een eenvoudige fiche opgesteld van één bladzijde waarin duidelijk wordt uitgelegd wat wel en wat niet kan, zodat artsen onmiddellijk kunnen uitmaken wanneer bepaalde zaken kunnen worden gemeld.

In geval van twijfel wordt een beroep gedaan op een meldcode die erin bestaat dat enkele stappen worden doorlopen waarna artsen kunnen beslissen om een feit van intrafamiliaal geweld al dan niet te melden.

Vorig jaar vond er al een overleg plaats met de verschillende beroepsverenigingen. Zodra de meldcode afgerond is, wil ik dit ook uitbreiden naar seksueel geweld en genitale verminking, uiteraard in overleg met de beroepsgroepen.

De uitbreiding van het spreekrecht ingevolge uw wetsvoorstel past perfect in de meldcode en zal dan ook in de *one pager* worden opgenomen, aangezien ook hier niet alle professionals de wetgeving kennen of toepassen.

De meldcode heeft niet als doel een casusoverleg mogelijk te maken. Casusoverleg moet, zoals bepaald in artikel 428ter van het Strafwetboek, ofwel bij wet of bij decreet worden vastgelegd, ofwel lokaal door de machtiging van de procureur des Konings. Ook hier kan de meldcode naar de mogelijkheid van een casusoverleg

03.02 **Zuhail Demir**, secrétaire d'État: J'ai lancé récemment un appel aux médecins pour qu'ils signalent tous les cas de mutilations génitales féminines. L'article 485bis du Code pénal prévoit d'ores et déjà que ce signalement relève de leur droit de parole. L'article 422bis en matière d'abstention coupable est également applicable dans ce cas. La proposition de loi de Mme Van Hoof élargit ce droit de parole. J'espère que les amendements qui ont donné lieu à des observations du Conseil d'État seront rapidement adaptés et que ce texte deviendra définitivement une loi.

Dans le cadre de la lutte contre les violences conjugales, on songe à un système basé sur l'exemple néerlandais. Une fiche d'une seule page explique clairement ce qui est permis et ce qui ne l'est pas, de manière à ce que le médecin sache d'emblée quand il peut signaler certains faits. En cas de doute, il a recours à un code de signalement consistant à passer une série d'étapes en revue, avant de décider s'il va ou non signaler un fait de violence intrafamiliale. L'année dernière, une concertation a eu lieu avec les associations professionnelles. Dès que ce code de signalement sera finalisé, j'entends également l'étendre aux cas de violences sexuelles et de mutilations génitales. L'élargissement du droit de parole s'inscrit parfaitement dans le code de signalement et il sera également mentionné sur cette fiche.

verwijzen. Ik denk dat dit elkaar niet tegenspreekt.

De aanpassing van het reisadvies was een expliciete vraag van het middenveld omdat het vooral ouders kan helpen die onder druk worden gezet door de gemeenschap om hun dochter te besnijden. Wanneer zij in het thuisland met vakantie zijn, kunnen zij tegen de gemeenschap zeggen dat als zij hun dochter verminken, zij het risico lopen zwaar vervolgd te worden in België. Het feit dat zij gestraft kunnen worden, blijkt al een goed afschrikmiddel te zijn voor hen en voor hun gemeenschap.

De aanpassing zelf werd ook met het middenveld besproken, waardoor zij dit verder kunnen verspreiden. Het is mijn bedoeling om deze maatregel verder te verspreiden naar scholen en andere organisaties die dergelijke zaken kunnen detecteren.

In het kader van de uitvoering van het nationaal actieplan ter bestrijding van alle vormen van gendergerelateerd geweld zijn al heel wat maatregelen genomen om beter om te gaan met genitale verminking bij asielzoekers. Van april tot juni 2017 werden door de vzw GAMS vormingen over vrouwelijke genitale verminking gegeven aan het personeel van Fedasil en het Rode Kruis.

Het is cruciaal dat men zulke vormingen kan volgen alvorens de asielzoekers zelf te informeren. Ik ben het met u eens dat het project Men Speak Out een positieve impact heeft en ik ben dan ook van plan om met mijn collega, staatssecretaris Francken, te overleggen om dat project bij de asielzoekers in België te implementeren, nu de vorming van het personeel van Fedasil en van het Rode Kruis achter de rug is.

Le code de signalement ne vise pas à permettre la concertation de cas. Cette dernière doit être établie en vertu de l'article 428ter du Code pénal, soit par une loi ou un décret, soit moyennant l'autorisation du procureur du Roi sur le plan local. Le code de signalement peut toutefois signaler la possibilité de procéder à une concertation de cas.

La société civile a explicitement demandé que les conseils aux voyageurs soient adaptés. Cette mesure peut particulièrement aider les parents sur lesquels la communauté exerce une pression en vue de les amener à faire exciser leur fille. J'ai l'intention de continuer à transmettre ces informations aux écoles et aux autres organisations susceptibles de pouvoir détecter ces phénomènes.

De nombreuses mesures ont déjà été prises dans le cadre du plan d'action national de lutte contre toutes les formes de violence basée sur le genre en vue de mieux gérer le problème des mutilations génitales chez les demandeurs d'asile. D'avril à juin 2017, l'ASBL GAMS dispense des formations au personnel de Fedasil et de la Croix-Rouge concernant les mutilations génitales féminines. Le projet *Men Speak Out* a en effet une incidence positive. Je vais mener une concertation avec le secrétaire d'État Theo Francken en vue de mettre en oeuvre ce projet auprès des demandeurs d'asile de Belgique.

03.03 **Els Van Hoof** (CD&V): Mevrouw de staatssecretaris, ik ben tevreden met uw antwoord.

Een holistische benadering, waarbij preventie, sensibilisering en repressie één geheel vormen, is nodig om ervoor te zorgen dat deze praktijken verdwijnen. Repressie werkt inderdaad preventief en sensibiliserend. Zoals u zegt, schrikt men wanneer men ter plaatse zegt dat het in België wordt bestraft. Men heeft immers dikwijls, zoals in Mali, geen eigen strafrecht ter zake. Het is belangrijk dat wij op die manier sensibiliseren.

03.03 **Els Van Hoof** (CD&V): Pour éradiquer ces pratiques, il convient d'adopter une approche veillant à ce que la prévention, la sensibilisation et la répression forment un tout. La difficulté de dénoncer sa mère, sa tante ou sa grand-mère constitue bien sûr dans ce cadre un problème majeur.

Wat de bestraffing betreft, men zal zijn eigen moeder, tante of grootmoeder uiteraard niet aangeven. Dat is het grote probleem. Hoe gaat u daarmee om? Ik denk dat die meldcode interessant is, maar nog interessanter is het casusoverleg. Als kinderen van die landen bijvoorbeeld bij Kind & Gezin komen, worden zij opgevolgd. Na een tijd komen zij echter niet meer. Hoe wordt dat dan opgevolgd?

Dat is de vraag, die ook huisartsen zich stellen. Met het casusoverleg kunnen wij er wel voor zorgen dat alle netwerken worden gesloten, om ook het gezin op te volgen. Eenmaal het gezin niet meer wordt opgevolgd door Kind & Gezin, wat gebeurt er dan met het kind? Het casusoverleg zou ter zake, zeker voor de praktijk van genitale verminking, een zeer interessant instrument kunnen zijn om ervoor te zorgen dat ook die gezinnen worden opgevolgd, niet alleen als de kinderen minder dan drie jaar zijn maar ook bij nieuwe bevallingen, en dit samen met de gynaecoloog. Het is pas op die momenten dat men genitale verminking vaststelt, niet op andere momenten. Het casusoverleg zou heel nuttig kunnen zijn ter zake.

Ten derde, u hebt de verenigingen GAMS en Intact vermeld. Zij doen zeer zinvol werk en dat zeg ik niet om hen te paaien, maar wel omdat het heel belangrijk is dat er op het terrein organisaties samenwerken met die vrouwen. Men kan niet alleen met het bestraffend wit vingertje werken. In Antwerpen zijn er opvangcentra mee bezig, maar dat is veel te ver voor West-Vlaanderen. Wij moeten heel sterk op het terrein werken om ook asielzoekers uit die landen te informeren dat eens zij hier geïntegreerd zijn, zulke praktijken niet kunnen. In Kenia, bijvoorbeeld, heeft men heel sterk gesensibiliseerd en worden baby's niet meer verminkt, maar als vrouwen gaan huwen worden zij alweer beschouwd als zijnde niet rein en dus wordt die praktijk toegepast op latere leeftijd. Vandaar ook het wetsvoorstel om dit uit te breiden naar volwassen vrouwen, vermits de praktijk gaat verschuiven naar een latere leeftijd, wat niet de bedoeling is. Wij moeten zeer alert zijn, ook voor oudere vrouwen.

Het is goed dat u Men Speak Out aanhaalt. Wij moeten de mannen erbij betrekken. Zij zijn meestal niet op de hoogte en vallen uit de lucht. Het zijn de vrouwen die het doen omwille van de mannen, maar het wordt niet ter sprake gebracht. Het is interessant om daarop te werken en ook in België mannen te betrekken bij het project.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

04 Questions jointes de

- M. Gilles Vanden Burre à la secrétaire d'État à la Lutte contre la pauvreté, à l'Égalité des chances, aux Personnes handicapées, et à la Politique scientifique, chargée des Grandes Villes, adjointe au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "les discriminations des femmes sur le marché du travail" (n° 19221)

- Mme Els Van Hoof à la secrétaire d'État à la Lutte contre la pauvreté, à l'Égalité des chances, aux Personnes handicapées, et à la Politique scientifique, chargée des Grandes Villes, adjointe au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "le rapport sur l'écart salarial entre les femmes et les hommes en Belgique" (n° 19699)

04 Samengevoegde vragen van

- de heer Gilles Vanden Burre aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "de discriminatie van vrouwen op de arbeidsmarkt" (nr. 19221)

- mevrouw Els Van Hoof aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen

Des associations telles que GAMS et Intact accomplissent un travail très pertinent. Nous devons surtout travailler sur le terrain. Un très grand travail de sensibilisation a été mené au Kenya et les enfants en bas âge n'y sont plus mutilés, mais lorsque les femmes veulent ensuite se marier, elles sont à nouveau considérées comme impures. D'où le projet de loi pour étendre ceci aux femmes adultes. Il faut certes aussi impliquer les hommes dans ce projet, car ceux-ci tombent le plus souvent des nues.